

Oulun luonnonsuojeluyhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2003

1. Yleistä

Vuosi 2003 oli Oulun luonnonsuojeluyhdistys (OLSY) ry:n 29. toimintavuosi. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää luonnon- ja ympäristönsuojelua Oulun kaupungissa. Tämän toteuttamiseksi yhdistys järjesti erilaisia retkiä, yleisötilaisuuksia ja otti kantaa ajankohtaisiin ympäristöasioihin. Vuoden teemana oli ”Elämäntapana luonnonsuojelu”. Tavoitteena oli tuoda esille, että jokaisen tulisi muuttaa elämäntapaansa, jotta ympäristö ja luonto säilyisivät. Teema näkyi mm. Luonto-Oulu lehdessä ja valokuvakilpailussa.

2. Talous

Yhdistyksen talous perustui jäsenmaksuosuuksiin. Suomen luonnonsuojeluliiton 25,50 euron (varsinaiset jäsenet) ja 8,50 euron (perhejäsenet) jäsenmaksusta paikallisyhdistys OLSY:n osuus oli 5,10 e varsinaisilta ja 1,70 e perhejäseniltä. Muutakin varainhankintaa oli aiempaa enemmän, mm. retkien pääsymaksutuloja ja lehden ilmoitustuloja. Hietasaaren talkookohteen hoitotyöstä saatiin 540 euron korvaus kaupungilta. Kevättempausta varten saatiin yhdessä muiden järjestöjen kanssa 610 euron avustus Oulun kaupungilta.

3. Jäsenistö

Vuoden 2003 virallinen jäsenmäärä oli 543 (jäsenlistaus 1.12.2003). Näistä 512 oli (em. päivämäärään mennessä jäsenmaksunsa maksaneita) varsinaisia ja 31 perhejäsentä. Lisäksi yhdistyksen listauksessa oli 56 varsinaista ja 5 perhejäsentä, jotka eivät olleet maksaneet jäsenmaksuaan. Yhdistyksen sääntöjen mukaan nämä jäsenet on katsottava eronneiksi, koska he eivät olleet maksaneet jäsenmaksuaan 30.11.2003 mennessä.

4. Yleiskokoukset

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 26.2.2003 luonnonsuojelukeskuksella. Kevätkokouksessa oli läsnä 10 henkilöä. Ennen kokousasioita katseltiin dioja vuoden 2002 toiminnasta. Syyskokous pidettiin 28.10.2003 luonnonsuojelukeskuksella. Läsnä oli 12 henkilöä. Ennen kokousasioita Kati Heikkilä-Huhta kertoi steinerkoululaistensa kanssa syksyllä 2002 tekemästään Tansanian matkasta. Kokouksen alussa palkittiin valokuvauskilpailun ”Kohti kestävämpää elämäntapaa” voittaja Elja Herva.

5. Hallitus

Yhdistyksen hallituksen muodostivat vuonna 2003 Kerttu Hakala, Kalle Hellström (puheenjohtaja), Riitta Ilvonen, Leena Inkala, Mari Kekäläinen (sihteeri), Satu Kirsi, Marita Komulainen, Saara Manninen, Marika Salin ja Saara Salmela (varapuheenjohtaja). Hallitus kokoontui vuoden 2003 aikana virallisesti kolme (3) kertaa: 29.1., 18.3. ja 1.10. Toiminta ei ollut kuitenkaan sidottu

hallitustyöskentelyyn, vaan mukana oli aktiiveja hallituksen ulkopuolelta ja toimintaa suunniteltiin paljolti vapaamuotoisissa tapaamisissa.

6. Toimitilat

Yhdistyksen toimitilat olivat Luonnonsuojelukeskuksessa, Kajaaninkatu 13:ssa. Palavereja pidettiin paljon myös aktiivien kotona ja kesäaikaan Villa Pukkilassa. Toinen perhekerhoista kokoontui Meriheinän päiväkodissa Turassa. Syynimaan kerho etsi uusia tiloja.

7. Retket ja talkoot

OLSY järjesti vuonna 2003 jäsenilleen ja muille kiinnostuneille seuraavat retket tai talkoot: Talviretki Oulunsalon Varjakkaan (23.3.), Hanhiretki Liminganlahdelle ja Tyrnävälle (26.4., 2 bussia), Retki Toppilansaaren valkovuokkolehtoon (29.5.), luonnonkukkien päivän kasviretki Piki- ja Korkeasaarissa (15.6., 70 osallistujaa), niittotalkoot Hietasaaren hoitoniityllä (26.6. (mukana niittämässä n. 10 Lähde-projektin eläkeläistä ja vieraana n. 30 Turan palvelukeskuksen asukasta), 28.6. ja 9.8.), niittotalkoot Kiimingin Haaraojalla (2.7.), Iin Olhavan Nybyn niittotalkoot yhdessä piirin kanssa (24.6. ja 31.7.-2.8.), Joutsenretki Hailuotoon (11.10., 2 bussia), löytöretki Kalimenojalle (18.10.) ja Pilpaojalle (26.10.) ja Kaamosretki Tyrnävän Ängeslevänjoelle (29.11.). Kaupungin järjestämällä Letonniemen retkellä Oulun päivien yhteydessä (6.9.) oltiin mukana oppaina. Yhdistyksen jäseniä oli mukana myös luonnonsuojelupiirin järjestämässä talkoissa Haukiputaan Upissa 30.8., 27.9. ja 4.10. sekä Pyhäjoen Parhalahdella ja Veteraanimajan niityllä syyskuussa. Maailmankauppalaiva Estellellä vierailtiin 29.8. ja 10.8. tutustuttiin Hevossaareen soutuarekella.

8. Näyttelyt, messut ja tapahtumat

Yhdistyksen toimintaa esiteltiin Nuukuusviikon näyttelyssä yliopistolla 9.4. OLSY järjesti yhdessä muiden ympäristöjärjestöjen kanssa IV Kevättempauksen ”Löydä luonnollinen harrastus” Hupisaarilla su 25.5. klo 11-15. Mukana olivat Luonto-Liitto, Maan Ystävät, Oulun 4H-yhdistys, Oulun Luontonuoret, Animalia ja Oulun seudun eläinsuojeluyhdistys. Lapsille suunnatulla tehtävärastipolulla kävi hyvän sään ansiosta useampi sata kävijää. Tapahtuma on vakiinnuttanut asemansa yhtenä loppukevään suosituista koko perheen ulkoilmatapahtumista. Kalle Hellström osallistui jätteenpolttolaitoksen seurantaryhmän kokouksiin 27.2. ja 26.6. Osuuskunta pystyhirren toiminnan kehittämisestä ja työjaosta keskusteltiin 18.2. osuuskunnan edustajien kanssa. Osuuskunnan vuosikokous pidettiin Villa Pukkilassa 13.8. Talviretkeä valmisteltiin käymällä Oulunsalon Varjakassa 2.3. Kolmen pohjoisen luonnonsuojelupiirin tapaamiseen ja kevätkokoukseen Kuhmossa 29.-30.3. osallistuivat yhdistyksestä Hannu Karvonen, Marika Salin, Merja Ylönen, Esko Saari ja Kalle Hellström. Luonto-Liiton aktiivien kanssa pidettiin yhteistyöpalaveria 3.4. Nukussa. Hietasaaren hoitokohteella pidettiin maastokatselmus kaupungin edustajien kanssa ennen hoitotöitä 11.6. ja niiden jälkeen 16.9. Oulujoen suiston kehittämissuunnitelmia ruodittiin 19.5. luonnonsuojelukeskuksella ja 14.8. Villa Pukkilassa. Saara Manninen ja Kalle Hellström olivat mukana Reilun kaupan banaanien maistatuksessa 5.5. Citymarketissa. Vuoden 2004 toimintaa suunniteltiin 16.10. Salmelan Saaran luona. Kaamosretkeä valmisteltiin käymällä Ylkiimingin Seluskanjärvellä 9.11. ja Tyrnävän Ängeslevänjoella 16.11. Piirin

syyskokoukseen ja metsäretkelle Kuivaniemellä 15.11. osallistui yhdistyksen jäseniä. Aktiivijoukon pikkujoulua vietettiin 19.12. ravintola Istanbulissa.

9. Perhetoiminta

Oulussa toimi vuonna 2003 kaksi perheluontokerhoa. Talvitien kerhon vetäjänä toimi Saara Salmela ja Meriheinin kerhon vetäjänä Hannu Karvonen. Kerhoilla oli toimintaa ympäri vuoden, kesätaukoa lukuun ottamatta. Monipuolisessa ohjelmassa oli tavallisten kerhoiltojen lisäksi lähiluontoretkiä, marjanpöimintää, pöllöretkiä, sieniretkiä, linturetkiä jne. Meriheinin kerhossa oli 8 perhettä, joista kerhoiltoihin pääsi keskimäärin 4 perhettä kerrallaan. Talvitien kerhossa perheitä oli vähemmän. Perheluontokerhot täyttivät hyvin tehtävänsä ympäristökasvattajina pyrkimyksensä elämänpituisen luontoharrastuksen herättäminen ja luonnonsuojeluaatteen levittäminen.

Perheluontokerhot pystyttivät tammikuussa kaksi suuren suosion saavuttanutta hoijakkaa, toisen Oulujoen Hartaanselälle ja toisen Kuivasjärvelle. Hoijakoilla ajelivat lähitienoiden asukkaat sekä päiväkotien ja koulujen lapset. Myös aikuisia nähtiin pää sekaisin pyörimässä (ja pyörittämässä) tässä vanhanajan jääkarusellessä.

Meriheinin perheluontokerho oli mukana Tukksaari-projektissa, jossa Länsi-Tuiran päiväkodit ja Meriheinin päiväkotit yhdessä Oulun kaupungin kanssa kunnostavat Oulujoen Hartaanselän Tukksaaret virkistys- ja luontoharrastuskäyttöön. Projekti jatkuu ainakin vuoden 2004 kesään asti.

Toimintavuoden alussa OLSY oli mukana kouluttamassa luontokerhohjaajia. OLSY järjesti Timosenkosken luontokoululla ohjaajakurssin yhdessä Luonto-liiton Pohjois-Pohjanmaan piirin kanssa. Kerhon markkinointi onnistui erinomaisesti ja kurssin suoritti ennätysmäärä tulevia kerhohjaajia. Suurin osa kurssin käyneistä suuntautui lasten- ja nuorten kerhohjaajiksi. Neljä kurssilaista ilmoitti olevansa kiinnostunut perheluontokerhon vetäjäksi ryhtymisestä.

OLSYn perheluontokerhojen vetäjät Saara Salmela ja Hannu Karvonen kouluttivat Lintulammen asukastuvan kaksi ohjaajaa perheluontokerhon ohjaajiksi. Koulutus on vielä kesken. Tarkoituksena on saada perhetoiminta osaksi asukas-yhdistyksen vakituista toimintaa. Lintulammen asukas-yhdistys on oletettavasti Suomen suurimpia toiminnan laajuudella mitattuna; yhdistyksellä on mm. yli 30 palkattua työntekijää.

Saara Salmela ja Hannu Karvonen esittelivät luontokerhotoimintaa Lakeuden luonnon järjestämässä tilaisuudessa Limingassa huhtikuussa. PPLSP:n kanssa sovittiin, että Oulun perheluontokerhot avustavat piirin yhdistyksiä toiminnan aktivoinnissa, jossa perhetoiminta uutena toimintamuotona on vartenotettava vaihtoehto.

Saara Salmela ja Hannu Karvonen osallistuivat syyskuussa perhetoiminnan seminaariin Lahdessa.

Hannu Karvonen esitteli perhetoimintaa Mannerheimin lastensuojeluliiton (MLL) Oulun yhdistysten tapaamisessa lokakuussa. Tilaisuudessa sovittiin, että OLSY käy esittäytymässä yhdistyksille seuraavan vuoden alussa ja erityisesti keväällä. OLSY ja MLL:n yhdistykset koettavat löytää yhteisiä toimintamuotoja, joissa erityisesti OLSYn luonto-osaamista voidaan hyödyntää. OLSY voi

tällaisen yhteistyön avulla saavuttaa uusia ihmisiä, joille OLSYn luontokerhotoiminta tarjoaa MLL:n yhdistysten toimintaan luontoharrastusulottuvuuden.

10. ”Paita”- yhdistyksen toiminnan kehittämisprojekti

Aika ajoin on välttämätöntä pohtia, mihin käytännön luonnonsuojelutyö pohjautuu. Arvot ja toiminnan perusta olivat luonnonsuojeluliiton kenttäjärjestöissä pohdittavina vuonna 2002. OLSY:ssäkin käytiin arvokeskustelua ja alettiin miettiä myös sitä, mikä merkitys yhdistykselle on sen toiminnan kehittämisellä: mitä OLSYssä toimivat voivat kertoa muille yhdistyksen tavoitteista ja toiminnasta? Todettiin, että vaikka perusta, luonnon- ja ympäristönsuojelu ovat aina ajankohtaisia, ovat käytännön tavoitteet ja toimintamallit tietyn aikakauden tuotosta ja luonnonsuojelutyön pitkäjänteisten tavoitteiden saavuttamiseksi niiden ajanmukaistamista pidetään tärkeänä.

Tammikuun alussa 11 aktiivitoimijan ryhmä aloitti ns. Paita-työn, jonka tavoitteeksi asetettiin paremmin ja tavoitteellisemmin toimiva yhdistys, jonka tavoitteet mahdollisimman moni aktiivitoimija voisi hyväksyä. Tammi- ja helmikuun aikana pohdimme yhdistyksemme olemusta ja työstimme uudet tavoitteet, toimintamuodot ja -keinot. Tavoitteet pyrittiin tuomaan käytännön työn tasolla toteutettaviin muotoihin. Loppuvuodelle valittiin työn tuloksena neljä päätavoitetta: jäsenmäärän, aktiivitoimijoiden määrän ja yhdistyksen tunnettuuden lisääminen sekä ihmisten tietoisuuden lisääminen siitä, miten he voivat omilla arkipäivän valinnoillaan ja elämäntavallaan vaikuttaa ympäristöön. Päätavoitteista työstettiin loppuvuoden toimintasuunnitelma, joka oli pääosin samanlainen kuin kuluvankin vuoden toimintasuunnitelma.

Työn aikana havaittiin myös, kuinka tärkeää on että mahdollisimman moni pääsee kertomaan näkemyksistään ja tutustumaan toisten aktiivien ajatteluun. Yhteisiin tavoitteisiin ja yhdistyksen toimintaan muutoinkin on helpompi sitoutua, kun niiden muotoiluun on itse voinut osallistua. Paita-työhön käytettyä aikaa työhön osallistuneet pitivät tärkeänä todellisten, toimivien tavoitteiden aikaansaamiseksi.

Koljun majalla, Haukiputaalla pidettyyn Paita-työn päivän mittaiseen päätöstilaisuuteen, pääsi osallistumaan suurin osa työssä mukana olleista. Kaikki osallistuneet saivat tilaisuuteen saakka salassa pidetyn T-paidan, johon oli painettu työstä kerättyjä näkemyksiä iskulauseiksi.

Työ toteutettiin pääosin sähköpostikeskusteluna, jossa kolmen aktiivin ryhmä valmisteli kysymykset ja kokosi vastaukset. Työ dokumentoitiin OLSYn kotisivuilla: www.sll.fi/olsy/paita.html

11. Aloitteet, lausunnot ja kannanotot

Oulun yleiskaavan 2020 ehdotuksesta annettiin lausunto helmikuussa. Jätteenpolttolaitoshankkeen YVA-ohjelmaan annettiin kommentteja maaliskuussa. Kansallisen kaupunkipuiston puolesta vedottiin yleisönosastokirjoituksella Kalevassa maaliskuussa. Toppilansaaren viheralueiden ja valaistuksen yleissuunnitelmasta annettiin mielipide 23.6.2003. Oulujoen suiston tavoitesuunnitelmasta annettiin lausunto elokuussa ja aiheesta laadittiin yleisönosastokirjoitus Kalevaan. Toppilansaaren puistosuunnitelmista käytiin keskustelemassa maisema-arkkitehti Liisa Kääriä-Fischerin kanssa 2.12.

12. Tiedotus

Luonto-Oulu lehti postitettiin jäsenille toukokuun lopussa. Lehdestä otettiin 1600 kappaleen painos, jotta sitä voitiin jakaa yhdistyksen esitteen tavoin eri tapahtumissa ja myös julkisiin paikkoihin kaupungissa. OLSY pääsi lehtiin ja radioon mm. yleiskaavan, retkien ja Hietasaaren talkoiden tiimoilta. Suiston luonnonarvojen puolesta laadittiin Kalevaan yleisönosastokirjoitus lokakuussa. Ajankohtaisista asioista tiedotettiin myös n. 60:lle olsy@oulu.fi-sähköpostilistan jäsenelle. Uutena toimintamuotona perustettiin Retkikerho, jossa mukana oleville tiedotetaan retkistä, tarjotaan niitä edullisempaan hintaan ja pyritään saamaan myös tästä joukosta henkilöitä aktiivitoimintaan. OLSY:n internetsivut olivat osoitteessa: <http://www.sll.fi/olsy>. Sivuja ylläpiti Hannu Karvonen. Tapahtumien mainonnassa käytettiin Luonnonsuojelijaa, Kalevan luontosivuja, Oulu-lehteä, henkilöstölehtiä, sähköpostilistoja ja kauppojen, kirjastojen, päiväkotien ym. ilmoitustauluja.

13. Muu toiminta

Yhdistyksellä oli hoitoniitty yhdessä Kiiminkien lsy:n kanssa Kiimingin Haaraojalla. Hietasaaren Pauhapulun niityn hoitoa jatkettiin toista kesää kaupungin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan. Lisäksi saatiin uusi alue hoidettavaksi Puomitiellä Villa Pukkilan lähellä.

Yhdistys oli mukana Osuuskunta Pystyhirren (Villa Pukkila) toiminnassa. Muutamalla jäsenellä oli myös kasvimaata talon pihapiirissä. Hannu Karvonen oli yhdistyksen edustajana osuuskunnan hallituksessa.

Oulussa aloitti toimintansa uusi luontokauppa kesäkuussa. Yhteistyötä tehtiin tiedottamalla puolin ja toisin. Kauppa lahjoitti mm. arvontapalkintoja retkille.

OLSY:llä oli seuraavat osakkuudet, osakkeet ja omistukset: Vuotoksen Voima Oy (50,46 e), Osuuskunta Ekoraha (2 x 84,10 e), Lumituuli Oy (210,23 e), Osuuskunta Pystyhirsi (=Hyryn talo, 33,64 e), Kurkihirsi- osuuskunnan osakkuus (84,09 e) ja maapalsta Pelkosenniemen Keminsaarilla (420,47 e).

14. Yhteistyö muiden yhdistysten ja järjestöjen sekä viranomaisten ja yritysten kanssa

Yhteistyötä tehtiin SLL:n, PPLSP:n, Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin, Oulun Luontonuorten, Oulun 4H-yhdistyksen, Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen, Pohjois-Suomen Maan Ystävien, Kestävän Kehityksen Seuran, Pohjois-Pohjanmaan Marttapiiriliiton, Oulun Steinerkoulun, Oulun kaupungin, Oulun Jätehuollon, Oulun Seudun Ammattikorkeakoulun luonnontuotealan teemaryhmän, Animalian, Oulun seudun eläinsuojeluyhdistyksen, Kehitysmaayhdistys Pääskyt ry:n, Tyrnävän partiolippukunta Mustavaristen, Hietasaaren Ponipihan, Luontokauppa Oulun, Vassuskan, Oulun NMKY:n, Mannerheimin lastensuojeluliiton, Meriheinän päiväkodin, Keskon ja Kahvila Pilvikirsikan kanssa.